

Potieracia

miga

— ¡Que duro es el vivir sin verla!
— No, noi, el «duro» s' el va emportar ella.

**SI VOLEN BEURER BO
Y BARATO, VISITEN LA CASA MOR**

Es ont se deu lo millor vermout de Lleida ~ Rambla de Fernando

A LA SULTANA

venen uns sandwicks remu-
llats ab cervesa, que s'ha de fe-
nir molt mal gust per no repeti.
XOCOLATES Y BOMBONS

GRANS novetats en Valenciennes * Tuls
* «Encajes» * Guants * Mitjes * Mit-
jons * Botons * Banos * Brodats á
pesses y á pés * Perfumeria * Moneders

JOAN PORCA

Plassa Sal, 1 ~ Estereria, 13

P. CASTRO

METJE RADIOLEC

Consulta: de 10 á 1 y de 6 á 8

Plassa Constitució 19, pral,

Kiosco Germans Jové

BEGUDES DE TOTES CLASSES

:: SODES IDEAL ::

Plassa de Sant Joan

J. Agustí Blasco

Sastreria.-Major, 82

Regaders diaris directes

OSOL OLIVERAS BRUNET

Sucesors de Cañol

BARCELONA, Riera S. Joan, 12-Telefon, 2818

SUCURSAL: Hospital, 2

MANRESA,

LLEIDA,

Carrer S. Miquel, 9

Estereria, 10

L'acreditada CAMISERÍA
d' en SIMEON IBARS, pagant
tribut á la premsa, recomana
deixém aquest lloc en blanc.

Noi, el «dura» s' el va emportar ella.
Que dura es el vivir sin verdad!

Potiracia

Un exit més y dos tirades

DE sorprendrens no ens ha sorpres. Hi estavem acostumats als exits, pero com el de nostre darrer nombre no en recordém cap.

POTIRACIA el comparteix ab la *Raquel Meller* y la *Ideal Chelito*. ¿Anant ab tant sujestiva companyia que té d' estrany que el públic no quedés satisfet ab dos tirades? Molts eren els que esperaven la tercera, pero POTIRACIA es sensata y no va vulguer abusar. Si arrivém á la tercera tirada, els de *El Diario* ens hu diuen tot. No obstant, nosaltres tractantse de la *Chelito* y de la *Raquel* les hagerem tirat segur de que á l' impremta tampoc hageren trovat inconvenient de tirárnosles.

POTIRACIA guardarà grat recort d' aquesta tirada á quina el públic ens ha ajudat ab tal desprendiment.

POTIRACIA ,satisfeta, promet que anirá tirant. ...

¡Recordeu!

LA *Raquel* ha marxat...
¡Ploreu! ¡ploureu! ilustres descendents dels llergetes y futurs germans dels canadienses; la *Raquel*, la glorificadora del couplet, es fora.

POTIRACIA, que sols sab escriurer ironies, avui plora com si hagués escoltat una conferencia d' en Maciá...

Altra volta Lleida tornarà á adquirir tristesa y tonalitats grises, y no sentirém joh, provinciants! altre Ven y Ven qu' el que tingui á bé cantar *Eolo* el día qu' estiga d' humor.

¡Ploreu! ¡ploureu! Lleida tornarà á fer flaire de mitjons de seminarista y l' ensopiment tornarà á triomfar en nostra ciutat com en qualsevulga Jocs Florals.

La *Raquel* ha marxat y els de la Defensa Social es queden. ¡Voleu rés més irónic, lleidatans!

Pero Catalunya ens contempla; Catalunya, la nostre mare, espera de vosaltres un gest heróic. ¡Tinguelo! y feu qu' el recort del Ven y Ven de la *Meller* saneixi l' atmósfera rancia que per arreu es respira; feu agradosa la tragi-comedia de la vida ab el recort d' aquella dona que cantava ab música de picarols.

Lleidatans: la Meller, la glorificadora del couplet, la qu' ens l' ha aixecat fins á les regions més pures del art en la canso-neta del Fíru-Fíru: Quien debe la cosa siempre enderezar...

será potser la iniciadora d' aquest endres-sament del nostre poble, fins ara portat per camins tortuosos.

¡Per l' Art, per l' Amor y per la Bellesa (nostra santíssima trinitat) no desmaieu, no sigueu febles devant de les Dies irœ dels blancs, ni de les estridencies dels rojos!

¡Per Catalunya, per nostra barrilaira Ciutat, per la dignitat de ciutadans de poble digne no defalliu!

¡POTICRACIA está alerta!

¡Gloria á la Meller!

Recort d' un viatge

PASSAN á Lleida casos que difícilment els saboreija un sens que deixin el gust agridols de l' ironía. El cas es públic y notori y el nostre públic l' ha comentat á mida del seu gust porque es tracta de persones que pertanyen á nostra ridícula aristocracia.

Es tracta del gasto qu' aquest bon senyor ha fet á casa seua pera hostatjar á una ilustre dama. En *Mario Conde* ens hu explica desde *El País* y per arreu no es par-

la d' altra cosa. Que si hi ha un llit ab dosel que val tant; que si la *chaise longue* es de un gust exquisit; que les dues vagilles de plata son precioses; que les set palmatories aquí; que el butacón allá; que l' armari de tres llunes etc., etc. Es á dir la preocupació constant de tots aquest dies. El bon amo y senyor va proposar, pero la ilustre dama va disposar anar á la fonda sens reparar ab el gasto que feu el comerciant.

Ell prou s' escarrasá aixis que sapigué tan *fausta nueva* y suant, com un *cipal* en día de gala, tot era exclamarse y renegar com els de Reus.

Visites, precís, influencies no hi pugueren rés y tot motxo y ab el cap baix tingué d' entornarsen á casa, tot pensant qu' en faría de les set palmatories de plata que va comprar.

Vingué la ilustre dama y s' hostatjá, com digué, á la Fonda. POTICRACIA admira els aristócrates lleidatans pera riuresen y en aquest bon senyor que es pensava guanyarse un títol ab el viatge de la ilustre dama. Per aixó s' escarrasava en cumplir y senyorejar pero per ara.....

POTICRACIA li sab greu lo del bon senyor y trova que no li falta cap títol puguent com pot lluirne un, sense que li costi un sol *varé* que segurament es més elevat del que li podrián donar.

¡Ay! Ven y Ven y Ven

POTIERACIA está bé ab Deu y ab els poetes com en *Job*, perque si en *Job* vulgués, ens en aniriam al cel ab cos y ánima. Com á poeta en *Job* es una *autariat*. La *Pilar de Vigné*, la famosa coupletista, ens guardarà ben bé de mentir car li feu uns *couplets* que donaren més joc que la famosa pussa de la *Chelito*.

En *Job* s' aburreix y per aixó tot el día fa versos qu' envía á *El País* y á *El Pallaresa*, qu' els publiquen en cursiva. Un dels dos diaris en va publicar un dirigit á una viuda que POTIERACIA endivinà quí era. En *Job*, además de escriure pels dos diaris de la prosa de memorialista, n' escriu pels amics que van á visitar-lo Tot el día s' el passa aixís y fumant cigarros. Si el Consistori d' els Jocs Florals pensés una mica, el faria el mantenedor dels Jocs props vinents, y aixís ens aburririam menys.

En *Job* dedica versos á tothom y en té que no farfen mal paper entre nostres magnánimes planes. L' altra vegada que vingué la *Meller*, en *Job*, li feu uns *couplets* que no va cantar. POTIERACIA els ha llegit y troba que son tan sabrosos com entremesos en un cubert de tres pessetes. Pero POTIERACIA sab distingir, admirable *Job*. POTIERACIA ha tingut nostaljía y sab de solitut que son les dos coses més aburridas, y ara que la *Raquel* es fora ab més motiu.

Els poetes porten al demunt l' aburrimient y els versos, per aixó POTIERACIA no en publica; pero la *Meller* ha marxat; la *Meller* no pugué cantar uns *couplets* del

Ven y Ven que nosaltres li vam fer, y perque no siguém titllats d' inconseqüens á la Santa causa de la *Raquel Meller*, la dona dels ulls maliciosos, els publiquém:

*En las puertas de «El Diario»
me puse á considerar
que todos sus redactores*

¡Fan figa!

Lo mismo que Putifar.

Ay Ven y Ven y Ven

ay vente chiquillo...

Un altre:

*El dia que en «El Diario»
les cante yo el «Ven y Ven»
se escorrerán sus plumas*

¡de tinta!

¡Ay Deu méu quin mullader!

Ay Ven y Ven y Ven

y últim:

*Un redactor de «El Diario»
se asomaba en un balcón
y para admirar mis formas*

¡de cerca!

Bajóse con precaución.

Ay Ven y Ven y Ven, etc.

Ben xafat

UN dels més afamats toreros, y no era torero per tractar ab homes enganyats del matrimoni sino per que se les havia ab *berrendos y cárdenos*, tenia la mania, al hivern, de viatjar.

El *matador* de qui parlém, que no era altre qu' en Frascuelo, quin cognom ben descompost, millor mirat y invertit, no fora estrany vulgués dir *huelo á frasco*, voltant pel estranger ab el seu *peón* de confiança, caigué sobre París.

París, com ja sab tothom, es gran, y en Frascuelo s' en arrivá á convenser una tarde que, cansat de caminar, decedí entrar á un *Music-Hall* á descansar fins á l' hora d' aproparse á la fonda, ni més ni menys que qualsevol ciutada de la *Ville Lumière*.

Pero si pels carrers, ab la seua vestimenta havia cridat l' atenció dels parisiens, entre el públic qu' omplenava el *Music-Hall* l' impressió fou gran, aumentanse quan es tragué el barret y deixá al descobrir la *coleta*, que per cert, segons conten, era dels homes que la tenia més llarga.

El públic comensá á pendre per assalt els llocs pròxims al que ocupava en Frascuelo y el seu *peón*, al crit de: ¡Olé los togueos! ¡Vivan los togueadogues!

Alló semblaba el final de *una gran tarde con seis burós de D. Eduardo*.

A en Frascuelo no li xocava gaire aquella admiració y es feu el pensament d' anarsen, pero el seu voltant s' havia anat omplint de cadires que li feien impossible el sortir.

El *peón* tot era barrejar sants ab males menjés fins qu' en Frascuelo, fastigueixat

del espectacle, prengué una resolució extrema. Pujá dalt d' una cadira y ab més veri qu' un article de *El Diario*, cridá:

Zabéis lo que sus digo? ¡Que me c. . en toos los estrangeros que hay aquí!

Y á espentes arrivá fins á la porta mentres el *peón* deia tot admirat:

—*¡Que riñones tiene mi maeztro! ¡Ezo, ezo es un hombre!*

Hores agradables

Parlant ab la Meller

EL moviment de Solidaritat Catalana, la oblidada, morta y sepultada Solidaritat Catalana, no va arrelar tan á Lleida com les cançons de la Raquel Meller.

Ni el projecte de les Mancomunitats, ni el Noguera-Pallaresa, ni els concursos pera la portada d' aigües ha tingut la importancia de l' estada de la Raquel Meller entre nosaltres.

Son record durará per més temps qu' el de la riada de 1907.

Les gracioses cansonetes de la Raquel, recorrerán triomfantes tots els tallers de modistes, de blanc y de color, y fins els trajes talars es confeccionarán al compás del *Vals del apache*.

POTICRACIA que creu molt justa y sincera l' admiració del nostre poble per la Meller, la artista que com els mistos de Tara-

Friboles

Divendres, dia 19.—Desapareixen les faroles que hi havia davant de cala ciutat. En *Grau* diu que vol demanar en nom de la tradició qu' al seu lloc se hi coloquin dos *cipals* —Admirém el gust del director de les obres qu' es fan á la Plassa de la Sal. Aquella acera es mes torta que un Tobogan. —En el teatre dels Camps funció de despedida de la *Chelito* ab la saragata que ja ressenyavem al nombre anterior. La *Chelito* ab la camisa que no li tocava al cos, qu' es lo que segurament volia el públic qu' omplia el teatre, marxa á l' estació pera agafar el tren que ha de portarla á Calatayud. Al passar per davant de la redacció de *El Diario de los Insultos* es deixa oir una veu que diu: ¡Si no 'm vegués ningú y ella vulgués ab quin gust l' acompanyaria!

Dissapte, dia 20.—Uns aprenents de la nostra impremta pescan un neu al riu. ¡*Moixés* l' hagi perdonat!—*La Reina Mora* treballa á Serós encantada de les bones tomates d' aquell poble.—*El País* torna á parlar, en vers, de la figa. ¡Llástima no hu reproduxeixi *El Diario*! Potser aixís se hi acostumaría, abandonant l' afició á les peres, y qui sab si trovaría massa moral l' espectable de la *Chelito*.—Debuta á la Plassa de Toros la companyia que dirigeix el sempre aplaudit primer actor Sr. *Federic G. Parreño*. —En el tren de Barcelona arriba en aquesta ciutat la mai prou alabada *Raquel Meller* essent rebuda per un estol de distin-

gits joves de nostre més acomodada societat.

Diumenge, dia 21.—Aglomeració durant tot el matí davant de nostra Redacció pera admirar el cartell que penja del balcó. El trànsit es paralisa varies vegades y els *cipals* no paren de dir: *señores, ¡lleven la derecha! ¡lleven la derecha!* Mercés á la cordura del poble no hi hagué necessitat de *cargas*.—Ens recreém, una vegada més, vegent el barret y vestit de la *Primavera*, regalo de un que ja no es gens *primavera*. —Es passeja per Salou el pollo *Corderas* quí pren els banys ab ulleres (*dernier cri.*) —Sorollosa reaparició en el teatre dels Camps de la *Raquel Meller*. —A les 6 surt POTIRACIA y á la mitja hora de marxar de Casa no 'n queda ni una. ¡Ni la sentència dels de *El Diario de los Insultos* es llegiria més á gust.

Dilluns, dia 22.—*El Diario de los Insultos* diu pestes de les senyoretas qu' assistiren á veure la *Chelito* sense mirar si n' hi havia alguna de la familia d' algun dels seus redactors.—A les deu del matí surt la segona edició de POTIRACIA. Al mitg dia els venedors ens demanen la tercera. ¡Aixó es massa, senyors! ¡Que costa deu céntims!—El senyor Alcalde envía á buscar á en *Herrera Gés* pera tractar de quantes fotografies podrien ferse ab motiu de l' arribada de l' Infanta.—Al sortir de la funció dels Camps volen al riu un sombrero y una gorra. *El Diario de los Insultos* no ha pres basa en el assumpte. ¡Ja es estrany!

Dimars, dia 23.—A *El Correo* que també ha romput llanses contra la *Chelito* y la *Meller*, ni una paraula, al pobre. ¡Prou fei-

na té si vol convèncer á molts dels seus, qu' assisteixen al teatre dels Camps!—Comensen á posar verdura als dos galliners instalats á la Rambla de Ferrán.—Tres joves abonats demanen á la *Raquel* que canti *couplets* nous y més... Entre ells hi ha aquell de primera fila que sempre s' entusiasma.—En *Gasol* porta gorra d' hivern.—Una noticia pera els de *El Diario*. Ens deia en *Pepe Chil*, el ex empresari del Tívoli, que la Infanta, á Barcelona, havia preguntat per el lloc ont trevallaven la *Xirgu* y la *Raquel Meller*. La *Meller* contestá: *No es extraño, ¡como he trabajado ante la familia Real!* ¿Li sembla encara que els que van á veurer la *Raquel* es tot alló que diu?

Dimecres, dia 24.—Al piano de la Lliga Catòlica toquen el *Ven y Ven*, *La Pastora* y *La Corte de Faraón*. ¡Ni á la Lliga fan cas de *El Diario!*—En *Prats* es coneix s' ha parat á veure com pegaven el cartell dels Camps perque porta una taca que sembla de pastetes als pantalons.—Es reuneixen els de *Juventud Conservadora* pera encarregar á la Junta directiva fassi dos dotzenes de levites pera els socis.—Arriva en *Maciá* y no plou.—Dos nenes que fan piuetes, van al Ajuntament, y per pagar el permís ballen al Saló gran y passen la safata.—A en *Cereceda* se li escapa un barb de mitja lliura. En *Hernandez* vol demanarli la dimissió.—Festes de barri y músiques per mitg Lleida. Al carrer de Sabaters, devant del Círcul Democràtic, se hi penje un aeroplano. ¡Mai curará aquest Castro!

Dijous, dia 25.—San Jaume, mata moros y partidari de la guerra del Rif—Pregó magnific com un castell de focs artificials. El seu redactor mereix un barco per passe-

jarse pel Lago Camarasino, quan se fassi.—Segons *El Diario* el dimoni arriba á nostra ciutat y visita la seua redacció. ¿Ont millor podfa anar? Es devia trovar com á casa. ¡Y més si li van deixar llegir aquell manifest que sols s' en tirá set exemplars, escrit en un moment *vaporós!* ¡Ja en parlarem ab el temps!—La *Raquel* sorteixa un retrato á benefici dels pobres. Se recauden 48'10 pessetes y 25 que n' hi posa ella. ¡Prenquin exemple els caritatius de *El Diario de los Insultos!*

Camps Elisseus

Diumenge prop-passat va fer la reaparició la indiscutible y incomparable artista Raquel Meller.

POTICRACIA qu' anonciá la seua reaparició en el nombre passat, explicarà avui la actuació y influencia d' aquesta ilustre dona en la vida lleidatana, tan en la política com en els demés rams qu' integren nostra vida ciutadana.

Era necessari com el Sr. Costa portar les creus, devant d' una dona que, com la Raquel, se eritjis en árbitr dels destins de la ciutat de Lleida fins ara mal portada per intellectuals folls y una premsa ab ribets de memorialista.

El Poble está ja cansat de falsos redemptors y una prova d' aixó es que la major part dels membres que componen tots els estats socials de nostra ciutat restaven parats, pero vingué la Meller altre volta y aquells membres qu' estaven en la més complerta inacció, es posaren en moviment de-

vant de les formes de la reina de la frivolitat y del *couplet*.

Y aquests moviments, distingits llegidors, han durat quasi be tot una setmana y sens anar gens de baixa.

¡Oh Lleida! ¡Tu serás gran porque tot te vá d' alsa!

Pero, ont sens dubte ha infuit més el seu treball, ont més admiradors tenia es al *Ateneo* ó sigan entre les dugues primeres files de butaques, ocupades per lo millor de nostre jovent barrilaire y despreocupat.

Allí hi havia cada nit els mateixos: en Pepe Vidal que no parava de dir *¡Aquesta dona m' acabarà els cuartos!*: en Paquito Fontanals que la assassinava ab aquells ulls; en Cisquet Costa ab aquella cara de capellá de regiment, exclamant á cada moment ¡Maja! ¡maja!: el rumbós pollo Cortillas que no la deixava de vista y esperant que cantés la Gitanilla; en Llarena qu' es sentia desde 'l Gurugú: en Pepito Abadias que la proclamava santa: en Sanjuan rient els xistes d' en Costa: en Marcelinet Armengol que demanava que cantés *El Broche*; dos canadienses ab polaines que no deien paraula y en Puch que no s' adormí cap día, no obstant tenir al costat á en Sanchez.

Pero l' exit de la Meller fou la nit de la funció de gala. El teatre oferia un aspecte brillant y ¡quines dones, fills meus! fins les més emparentades ab els redactors de *El Diario* hi eran.

Surtí la Meller y totes aquelles dones que tothom recorda y POTICRACIA no nomenará, si no n' hi ha necessitat, seguien ab els bessons els moviments de la soberana Raquel Meller. ¡Y *El Diario* que vagi desacreditat á les seues families! ¡Si fins en *Sole-rét* s' estava entre bastidors!

Acavá de treballar y la ovació fou sorollosa, delirant, entussiasta, intensa....

¡Visca la Meller!

La companyia dels Srs. Gomez Ferrer, durant tota la setmana. reberen els aplausos á desdir del nombrós públic que acudí á admirar la magnífica interpretació qu' ells

saven donar á les obres que interpreten, si bé la majoria ja es feien pera entretenir á *Pepe Botellas*, quan la invassió francesa. Dita companyia acavá el divendres, assegurantse pera dijous el debut d' un espectacle que, á confirmarse nostres noves, proporcionarà molts plens.

Plassa de Toros

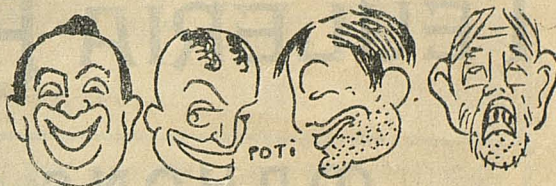
Desde divendres de la setmana passada que ve actuant en aquest teatre la companyia que dirigeix en Parreño.

Com ja diguerem en el nombre passat, el conjunt no pot esser més acceptable, si bé es molt de lamentar que el públic no respongui ab més entussiasme á la campanya per ells empresa.

El repertori no ha sigut molt modern que diguessem, pero n' hi ha hagut prou pera ferse aplaudir ab justicia.

La falta d' espai, que diría un periódic serio, ens obliga á ferla curta.

Procurarém que la setmana vinenta siga lo llarga qu' es mereixen.

Per passar del tamanyo de nostres planes no podém publicar en aquest nombre la caricatura de la Raquel Meller. Hu farém al próxim.

POTICRACIA, á fora de la capital, es trova de venta:

A BARCELONA.—Kiosco del Sol, núm. 2, Rambla de les Flors.

A BORJES BLANQUES.—Llibreria Boldú.

TIPO-LITOGRAFÍA SOL Y BENET.—LLEYDA

Galletes PATRIA

Unic representant: RAMON IBAÑEZ BENET - Lleida

ARMENGOL

INMENS ASSORTIT DE MOBLES
DE TOTES CLASSES

MOBILIARIS DE LUXE DE DIFERENTS ESTILS
LLITS DE FERRO DAURATS

Rambla de Fernando 16

(Baixos de la Fonda d' Espanya)

ARMERIA Y CERRALLERIA

DE

JOAN BALASCH

Gran existencia d'articles de cassar y de sport

DESPATX.—Plassa de la Sal, 3

TALLERS.—Afores del Pont

Taller de construcció y reparació de bicicletes, motocicletes y màquines pera cusir y fer calceta

Motocicletes llugeres marca **RÈVE** 40 kilos pera un cilindre de dos caballs força, garantisats

= Taller y despatx: **Blondel, nùm. 2.**—**FREDERIC MIQUEL.**—Lleida =

TEULERIA FONTOVA

MAHONS ☉ TEULES

Rejoles de totes classes

PREUS ECONOMICS ≈ ≈ ≈ ≈ **SECÀ DE S. PERE**

≈ ≈ ≈ ≈ **PERA ENCARRECS, MAGDALENA, 24, ENTRESOL** ≈ ≈ ≈ ≈

COTXERIA DEL SUIS

= = = = Cotxes á l' arribada de tots els trens = = = =

Se lloguen cotxes pera casaments, bateijos, enterros y pera tot lo que s' desitji.

Gran Café París

Tots els dies tarde y nit concert per nombroses artistes

Zucursal del Paradís

ENTRADA LLIURE

Es tant lo que dominan l'art en la Sastreria = = = =

Gomá germans

que fins els esguerrats surten d' allí elegantíssims.

Cluentes com á miralls us deixarán les sabates si aneu á enllustrarles á casa en

CASCARRA Plassa de la Sal, 20

També's ven crema de totes classes menos les fetes ab ous. Talons de goma, per no fer soroll al retirar, de totes mides

LA LLUNA

BAR DE PRIMER ORDRE

Carrer de Blondel, n.º 1

FRENTE AL PONT

Especialitat en tota classe de refrescos y begudes de les millors marques, servides ab aigua estéril y gelada. — Servici de SODES, produides ab els aparells més moderns —

— SERVEI PERMANENT —

RESTAURANT: Servei á la Carta á preus econòmics

Begudes de totes menes. — Sandwichs y resopóns econòmics; exquisit vermouth ab soculen xorisso; sodes fresques, barates y espumoses; café y altres bebestibles y comestibles, us els servirán ab llestesa, esmer y economia en el **Bar Torino**

CARRER MAJOR, NÚM. 77 - BLEIDA

TALLER Y MAGATZEM DE MOBLES DE CELESTINO JOVÉ

Especialitat ab los mobles fets per encarrec ♦ Se serveix ab puntualitat

DESPATX: Pescaderie, 3 (Baixada de la Trinitat)

❖❖ SOMBRERERÍA ❖❖

DE

ANTONIO ROIG

Gran assortit en Sombreros y Gorres á preus econòmics

Salustiá Estadella

METJE-DENTISTA

Unic á la capital

Plassa de la Constitució, 24, pral

«N'hi han moltes que ja sospiran d'anyoransa pensant ab la poca estada dels «canadienses».
¡El meu novio l'hagués fet tan llarga!